

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Skolegrøy

TH. LANGS SKOLE

TH. LANGS SKOLE

SILKEBORG

(1965)
66

DEN SELVEJENDE INSTITUTION
TH. LANGS SKOLER . SILKEBORG

består af følgende afdelinger:

TH. LANGS GYMNASIUM

Leder: Rektor *Erik Thastum*

TH. LANGS SEMINARIUM

Leder: Seminarirektor *Knud Gro-Nielsen*

TH. LANGS SKOLE

(Seminariets øvelsesskole)

Leder: Forstander *Georg Enemærke*

Institutionens bestyrelse:

Landsretssagfører *C. Alkjær*

Læge *Gustav Dickmeiss*, bestyrelsens formand

Programsekretær *Hans Arne Hansen*

Seminarielektor, frk. *Annelise Nordentoft*

Amtmanden over Skanderborg amt.

Th. Langs Skole

Hostrupsgade - Telf. (068 1) 2897

Skolens forstander træffes bedst 12.30-13.30 undtagen lørdag.

Skolen er indrettet efter folkeskoleloven af 1958 med to klasserækker for 1.-7. skoleår.

I 8.-10. skoleår fordeles eleverne efter forældrenes ønske og skolens skøn mellem realafdelingen og 8.-10. klasse.

Efter aftale med Silkeborg kommune er skolegangen gratis for børn fra byen.

Børn fra oplandet betaler skolepenge.

På skolen foregår hovedparten af oplæringen i praktisk skolegerning for de studerende ved Th. Langs Seminarium.

*Et udsnit af Th. Langs Skolers bygninger.
Fra venstre: den fælles naturfagsbygning, øvelsesskolen og længst til højre et stykke af seminariet.*

Lidt om institutionens historie...

Th. Langs Skoler startedes i 1882 af frk. Theodora Lang som en ganske lille børneskole med 16 børn. Den omfatter nu i de nævnte afdelinger over 1300 elever og en lærerstab på ca. 80.

I 1886 fik skolen sin første egen bygning, der endnu danner skolens facade ud mod Skoletorvet. I 1891 kom forskoleseminariet (fra 1955 indgået i seminariet som en særlig uddannelse for småbørnslærerinder), og tre år senere grundlagdes seminarieskolen som øvelsesskole for forskoleseminariet.

I 1896 grundlagdes seminariet, der i de første mange år kun havde kvindelige elever. I 1910 fik skolen ret til at afholde studentereksamen, hvilket var en stor personlig anerkendelse for frk. Th. Lang, der ikke selv var akademisk uddannet. (Hun havde lærerindeeksamen fra Zahles Seminarium 1882).

Indtil 1918 var skolen frk. Th. Langs private ejendom, men i dette år omdannede hun den til en selvejende institution med en bestyrelse (hvor hun selv var formand til sin død i 1935), som skulle lede skolen efter en af undervisningsministeriet godkendt fundats.

Frk. Th. Lang var leder af alle skolens afdelinger indtil 1927, hvor hun efterfulgtes af sin niece, cand. mag., frk. Karen Linderstrøm-Lang († april 1964).

Seminariet blev i 1930 gjort til et fællesseminarium, og i 1947 fik det en ny tilvækst, idet studenterlinien oprettedes.

I 1950 gennemførtes en fundatsændring, efter hvilken gymnasiet, seminariet og øvelsesskolen fik hver sin selvstændige pædagogiske leder, hvorimod skolen i økonomisk henseende bevaredes som en enhed med institutionens formand som øverste leder.

I august 1963 — samtidig med at frk. K. L.-Lang trådte tilbage på grund af alder — fik institutionen atter en ny fundats med ændrede regler for bestyrelsens sammensætning.

Efter denne ny fundats består bestyrelsen fremtidigt af amtmanden over Skanderborg amt, et medlem valgt af Silkeborg kommune, en tidligere elev fra seminariet, valgt af bestyrelsen for elevsamfundets seminarigruppe, en tidligere elev fra gymnasiet, valgt af bestyrelsen for elevsamfundets gymnasiegruppe, samt et medlem valgt af den øvrige bestyrelse.

Ved institutionen består der et udbredt lærerfællesskab, idet alle lærerne er ansat ved institutionen med tjeneste ved en eller flere af afdelingerne, hvorved det i høj grad bliver muligt at udnytte kvalificerede faglærere fuldt ud.

Fælles er også det livssyn og det pædagogiske sigte, der bærer alle afdelingerne af institutionen, der ifølge sin fundats skal ledes som en fri skole i kristen ånd.

Optagelse i skolen

I 1. klasse optages:

- a) undervisningspligtige børn, d.v.s. børn, der er fyldt 7 år inden skoleårets begyndelse.
- b) børn, som fylder 7 år i skoleårets 6 første måneder.
- c) børn, som er endnu yngre, hvis ganske særlige forhold taler for det.

Skolen *tilbyder* alle børn i gruppe b en skolemodenhedsundersøgelse og *forlanger* den af børn i gruppe c. Det har vist sig, at man på grundlag af denne undersøgelse kan forhindre nogle børn i at komme for tidligt i skole.

Flertallet af de indbudte kommer til denne prøve, der former sig som en »allerførste skoledag«, og forældrene får derved en øget sikkerhed for, om børnene skal begynde skolegangen eller vente 1 år. Erfaringen viser, at børn, der kommer for tidligt i skole, ofte trives dårligt gennem alle klasserne.

I de øvrige klasser kan der, når pladsen tillader det, optages elever,

- a) hvis forældre flytter til Silkeborg kommune,
- b) som optages i kostskolen,
- c) som søger ind fra oplandet.

Skolepenge

For børn uden for Silkeborg kommune betales skolepenge efter følgende satser:

1.-2. klasse	570,00 kr. årligt
3.-5. klasse	660,00 - -
7.-10. klasse	750,00 - -

Indbetalingen sker i tre rater og kan foretages direkte på institutionens kassererkontor eller på postkonto nr. 634 00.

Kostskolerne

Skolens kvindelige elever kan, såvidt pladsen tillader det, bo på selve skolen under ledelse af hr. og fru rektor Thastum; mandlige elever kan optages i drengehjemmet på Drewsensvej 66, som ledes af hr. og fru adjunkt Finn Christensen.

I pigeafdelingen, der har plads til 40 piger, optages kun undtagelsesvis elever under 14 år.

Drengehjemmet har plads til 18 drenge, og af dem er en del under 14 år.

Indmeldelse til at bo i skolehjemmene er bindende for et år. Der betales for værelse, fuld kost, lys og varme, men ikke vask, 4100 kr. årlig, når man deler værelse med en anden. For eneværelse betales 4500 kr. Eleverne betaler for dagligt tilsyn med lektielæsningen i læsetiden 20 kr. om måneden i 10 måneder; egentlig privatundervisning er ikke indbefattet heri. Årlig radio- og fjernsynsavgift: 10 kr.

Hjemmene forbeholder sig ret til at regulere opholdsbetalingen, såfremt pris- og lønstigningerne fortsætter.

Betalingen erlægges kvartalsvis forud i midten af august, 1. november, 1. februar og 1. maj.

Til elevernes private fornødenheder og til lomme penge erlægges — i hvert fald for de yngste elever — et depositum.

For disse beløb aflægger kostafdelingerne særskilt regnskab. Man ser nødig, at eleverne selv disponerer over større beløb.

Flyttebevis og sygekassebog medbringes ved ankomsten.

Skolepenge: For undervisningen betales 800 kr. årlig. Bøger leveres gratis til alle elever.

Skolen ønsker at skabe gode arbejdsbetingelser for de unge og give dem så trygge og harmoniske omgivelser som muligt både under arbejde og fritid. En tilværelse under disse kår kræver af alle, at man lærer at tage hensyn til hjemmets daglige orden; men det tilsyn, der føres med elevernes arbejde og færdien, afpasses iøvrigt efter deres alder og modenhed.

Telefoner: rektor Thastum 235

pigekostskolen, eleverne 1816 - drengehjemmet 335

Forældresamarbejde

I en række forhold gælder det, at skolens arbejde kun kan lykkes, når det støttes af forældrene, og skolen er derfor interesseret i, at samarbejdet med hjemmene bliver bedst muligt.

I løbet af efteråret indbyder klasselærerne i 1. klasse forældrene til en samtale på skolen, hvor man kan drøfte det enkelte barns udvikling i de første måneder. I januar-februar indbydes til forældredage for alle klasser, ligesom forældrene indbydes til årsafslutningen umiddelbart før sommerferien. Herudover holdes klasseforældremøder, når klasselæreren ønsker det, og altid når vigtige afgørelser om børnenes fortsatte skolegang skal træffes.

Tre gange årligt modtager forældrene fra 2.-10. klasse meddelelse om børnenes standpunkt i en række fag. Meddelelsesbogens form er under stadig ændring i takt med skolens udvikling, men dens formål er stadig at oplyse forældrene mest muligt om børnenes skolearbejde.

Børnene i trafikken

Børnenes færdsel til og fra skole rummer problemer, som både forældre og skole er interesserede i at løse på bedste måde. »Rådet for større færdselssikkerhed har udsendt et brev,

som sendes til skolebegyndernes forældre for at gøre dem opmærksomme på problemerne omkring de små skolevej. På lignende måde sender politimesteren i Silkeborg en hilsen, der tilføjer nogle oplysninger om trafikken her i byen.

Når skolen begynder om morgenen, og når den standser til middag, er der meget tæt trafik i Hostrupsgade. Det er særlig farligt for de små børn, som går ud af den lille låge fra Hovedskole I, hvor de tre yngste klasser hører hjemme. Faren øges af holdende biler, og skolen beder derfor alle om at hjælpe med at beskytte børnene ved at vænne dem til at benytte indgangen fra »Brandvejen« (Bindslevs plads).

Op gennem skolens klasser gives der undervisning i færdselslære, så at langt de fleste børn ved god besked om de almindelige regler for sikkerhed i trafikken, men kun når forældre og andre voksne, som følges med børnene, hjælper dem til at lære reglernes anvendelse i praksis, har denne viden betydning for det enkelte barns sikkerhed.

Forsømmelser

Normalt er barnets sygdom eller smitsomme sygdomme i hjemmet eneste lovlige grund til forsømmelse. Ved barnets tilbagevenden til skolegangen — eller ved længere forsømmelser i løbet af nogle dage — skal skolen have skriftlig med-

delelse om årsagen til fraværelsen. I ganske særlige tilfælde kan et barn få fri, når forældrene i god tid forud henvender sig til klasselæreren eller skolelederen herom, men i hvert enkelt tilfælde må man nøje overveje nødvendigheden af en sådan ekstra frihed. Det er også i de yngste klasser af stor betydning, at børnenes skolegang bliver sammenhængende.

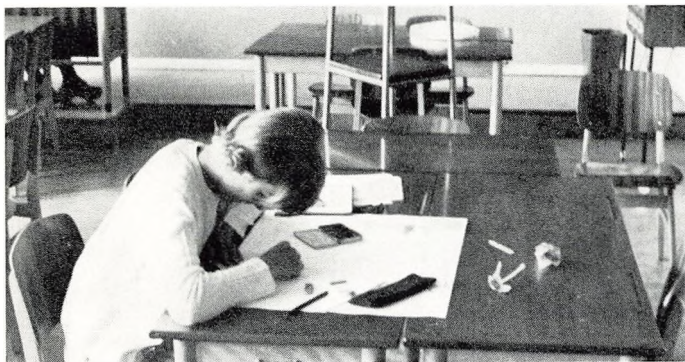
Hjemmearbejde

Børnene har i nogle fag regelmæssigt hjemmearbejde. Det er ikke hensigten, at forældre skal hjælpe børnene med arbejdet, men deres interesse for det opmuntrer og støtter. På lignende måde kan de hjælpe med at opdrage børnene til at have skoletaskerne i orden hver dag.

Glemte ting

Børn glemmer ofte deres ejendele på skolen og melder sig ikke altid, når tingene fremlyses. I løbet af et år samles store bunke af glemte sager, som ikke er afhentet. Skolen påtager sig intet ansvar for disse ting, men det ville lette arbejdet med at finde ejerne, hvis børnenes tasker, penalhuse og tøj var mærket med navn.

Skolepsykologisk arbejde

Undervisningen tilrettelægges op gennem klasserne med bedst mulig hensyntagen til det enkelte barn. Der kan imidlertid vise sig særlige vanskeligheder med det faglige eller med adfærden. Man søger da at afhjælpe disse vanskeligheder ved særlige foranstaltninger efter en undersøgelse hos skolepsykologen. Der kan blive tale om specialundervisning i dansk eller regning, tale- eller tunghøreundervisning; eller man får gennem undersøgelsen vejledning om en ændret eller særlig behandling i klassen, eller lærere og forældre kan få større

sikkerhed for, hvilke krav de kan stille til det pågældende barn i overensstemmelse med dets evner.

Sundhedspleje

Hos skolelægen Henning Moltrup foretages årlig en grundig undersøgelse af hvert barn. Findes der tegn på alvorlige sygdomme eller anden uregelmæssighed, henvises barnet til egen læge. Undersøgelsen er obligatorisk. Der kræves attest for en tilsvarende undersøgelse, hvis man ikke ønsker at benytte skolelægen.

Efter årstid og alderstrin får børnene vejledning i sund levevis og daglig hygiejne. Efterkommes disse råd, vil børnene nu og senere i livet stå bedre rustet til at modstå sygdomme og selve tilværelsens krav.

Børn fra Silkeborg kommune deltager, hvis forældrene ønsker det, i skoletandpleje. Leder af skoletandklinikken er tandlæge H. J. Ravn. Tandplejen omfatter en årlig undersøgelse og gratis behandling af børnenes tænder. Tandsygdomme, som konstateres i årets løb, tages også under behandling.

Skolegangen efter 7. klasse

Ved udgangen af 7. klasse kan elever, som fylder 14 år inden 1. februar i det følgende kalenderår, og som har gået 7 år i skole, udskrives med afslutning af skolegangen.

I de senere år har kun ganske få elever benyttet denne mulighed. Langt de fleste fortsætter skolegangen, og for dem er der to grene at vælge imellem.

a) 1.-3. realklasse

Betingelsen for optagelse i 1. realklasse er, at eleven har en sådan modenhed og kundskabsfylde, at han/hun efter skolens skøn kan følge undervisningen i realklasserne på normal måde og tage realeksamen efter 3 års forløb. Realklasserne er en del af Th. Langs Gymnasium, men overflytning fra skolen her foretages som normal oprykning efter lærerrådets indstilling. I tvivlstilfælde kan der afholdes en prøve.

b) 8.-10. klasse

Udskrivning kan finde sted både efter 8., 9. og 10. klasse. De to sidste klasser kan afsluttes med en statskontrolleret prøve. Elever med gode evner for naturlære (fysik, kemi) og matematik kan, hvis de vælger disse fag i 9. og 10. klasse, slutte med teknisk forberedelseseksamen.

Skoleloven åbner mulighed for overgang mellem de to grene. Overgang fra 8.-10. klasse til realafdelingen forudsætter, at betingelserne for optagelse i den pågældende klasse er opfyldt. Ved overgang fra realafdelingen til 8.-10. klasse må der tages særlige hensyn i valgfagene.

8. klasse

Undervisningen omfatter en række *almene fag*, som er obligatoriske for alle: kristendomskundskab, dansk med skrivning, regning med regnskabsføring, orientering og legemsøvelser, i alt 21 timer.

»Faget orientering har til formål gennem arbejde med virkelighedsnære, almene stofområder hentet fra de unges egen verden, fra aktuelle samfunds- og verdensproblemer, fra historiske, geografiske og biologiske områder at opøve elevernes evne til at orientere sig selvstændigt og i samarbejde med andre.«

Desuden tilbydes der timer i *valgfag*. Denne faggruppe er under stadig udvikling og tilbudes bestemmes af de indhøstede erfaringer og elevernes interesser. Der har været givet undervisning i sprog, matematik, naturlære (fysik og kemi), maskinskrivning, værkstedslære (træ- og metalarbejde), husger-

ning, kjolesyning og formning. Den enkelte elev må vælge mellem de tilbudte fag efter interesser og forudsætninger, således at hver får 10-12 timer i dette område. I to ugentlige timer åbnes en række værksteder, så at eleverne kan deltage i *praktisk arbejde*. Denne ordning er indført af hensyn til de elever, som hovedsagelig vælger teoretiske fag.

Ved udgangen af 8. klasse kan eleverne, som tidligere nævnt forlade skolen. Der holdes ingen offentlig prøve, men eleverne modtager et afgangsbrev med årskarakterer og en udtalelse som ved udgangen af 7. klasse.

9. klasse

Undervisningen er tilrettelagt efter samme retningslinier som i 8. klasse. *De obligatoriske fag* fortsætter, og der er tilbud om en række *valgfag*. Der tilbydes en fortsættelse af fagene fra 8. klasse og i en del af dem, er der regnet med et toårigt kursus forud for den afsluttende prøve, så at det er nødvendigt at have fulgt faget både i 8. og 9. klasse for at aflægge prøve i det.

I 9. klasse tilbydes desuden et etårigt kursus i regnskabsføring samt matematik og naturlære (fysik og kemi) i et om-

fang, som sigter mod på to år at føre eleverne frem til *teknisk forberedelseseksamen*, der så tages i forbindelse med prøven efter 10. klasse. Deltagelsen i disse fag er gjort betinget af skolens indstilling, idet der kræves gode forudsætninger for at følge undervisningen.

Teknisk forberedelseseksamen omtales nedenfor.

Som et led i samfundsorienteringen undervises der i både 8. og 9. klasse i erhvervsorientering. I 9. klasse medfører denne undervisning, at eleverne i to uger af skoleåret kommer ud i *erhvervspraktik*. De får derved lejlighed til at få et lille indblik i livet på en arbejdsplads i et par af de fag, som de interesserer sig for og eventuelt kunne tænke sig at blive uddannet i.

Ved afslutningen af 9. klasse indstiller de fleste elever sig til *Den statskontrollerede prøve*.

Reglerne for afholdelse af denne prøve er fastsat af undervisningsministeriet, som stiller de skriftlige opgaver og tilrettelægger den mundtlige prøve efter samme retningslinier som ved andre offentlige eksaminer.

Den enkelte elev skal aflægge prøve i fællesfagene dansk, skrivning, regning og orientering. Desuden kan der aflægges prøve i en række valgfag, som kan vælges frit for hver enkelt elev.

Prøvens resultat meddeles i et afgangsbrev, der rummer årskarakterer og prøvekarakterer i fællesfagene og de valgfag, hvori der er aflagt prøve. Desuden anføres, hvilke fag eleven herudover har modtaget undervisning i, og der gives en almindelig skoleudtalelse.

10. klasse

Folkeskoleloven åbner mulighed for oprettelse af 10. klasse. Den almene målsætning er stadig den, som gælder for hele skolen, »at fremme og udvikle børnenes anlæg og evner, at styrke deres karakter og give dem nyttige kundskaber.« Undervisningen tilrettelægges som en naturlig fortsættelse af 8. og 9. klasse med en tilsvarende opbygning i fagfordelingen.

Ved afslutningen holdes en *statskontrolleret prøve* efter samme retningslinier som prøven efter 9. klasse, men selvfølgelig med krav, der svarer til den udvidede undervisning. De toårige kurser, som er omtalt under 9. klasse, vil kunne afsluttes enten i 9. eller i 10. klasse.

Teknisk forberedelseseksamen

Skolerne i Silkeborg har i samarbejde tilrettelagt undervisning, som stiler mod denne eksamen efter 10. skoleår.

Den fremtræder da som en speciel form for afslutning efter 10. klasse og karaktererne i de specielle fag indføres på afgangsbrevet.

Der afholdes særskilt prøve i skriftlig og mundtlig matematik, naturlære og engelsk og/eller tysk.

Stofomfanget i matematik og naturlære svarer i væsentlige afsnit til det, der læses til realeksamen.

Ungdommens uddannelsesfond

Elever i 8.-10. klasse kan opnå stipendier af ungdommens uddannelsesfond.

Det er en forudsætning for tildeling af stipendium, at hjemmets økonomi eller andre forhold i særlig grad taler derfor. Ved bedømmelsen heraf kan omstændigheder som sygdom i hjemmet, arbejdsløshed og antallet af børn under uddannelse tages i betragtning. Forældrenes (forsørgerens) skattepligtige indtægt og formue må oplyses.

Kommunalbestyrelsen fastsætter efter indstilling fra skolekommissionen de nærmere regler om fremgangsmåden ved uddeling af stipendier.

Th. Langs skoles legater

Th. Langs mindelegat uddeles på frk. Th. Langs fødselsdag 3. maj med gaver til elever i alle institutionens afdelinger.

Th. Langs Skolers lærerlegat uddeles på frk. Th. Langs fødselsdag 3. maj med gaver til flittige elever i alle institutionens afdelinger.

Forstander Jochumsens mindelegat uddeltes første gang ved skolens fødselsdag 23. november 1964. Det er stifterens ønske hvert år at give en gave til en elev i 5. klasse.

Th. Langs Skolers Samfund

er en forening, dannet af tidligere elever fra institutionens forskellige afdelinger.

Af foreningens overskud uddeles hvert år gaver til nuværende elever ved Th. Langs Skoler, og der udsendes et årsskrift til medlemmerne.

SKOLENS LÆRERE

Tallene i parentes angiver ansættelsesåret. Hvor kun gadenavn og husnummer er anført, er adressen Silkeborg.

hr. sem.lektor Bent Andersen (1954), Kjærsgårdsvej 13
hr. lærer Torben Andersen (1965), Langelinie 32
hr. lærer Kresten Bjerg (1965), Borgergade 21 B
hr. lærer J. P. Boes (1962), Sejs pr. Silkeborg
hr. forstander Georg Enemærke (1957), Sølystvej 138
lærerinde fru Kristine Enemærke (1960), Sølystvej 138
overlærer fru Inge Hansen (1929), Mariehøjsvej 26
lærerinde frk. Karen Heilesen (1965)
overlærer fru Marie Holm (1947), Dalgasgade 47
seminarielektor frk. Else Holst (1947), Borgervænget 13
hr. viceinspektør Ejnar Jensen (1936), Frydensgade 30
lærerinde fru Inger Jensen (1948), Frydensgade 30
lærerinde frk. Karen Margr. Jensen (1961), Teglværksvej 10
lærerinde fru Aase Haarup Jørgensen (1962), Hvinningdal
hr. lærer Ernst Knudsen (1959), Teglværksvej 44
lærerinde fru Kirsten Kornum (1958), Skovvangen 20
hr. sem.lektor Viggo Kornum (1958), Skovvangen 20
hr. sem.lektor E. Mondrup Kristiansen (1930), Vestergade 72
hr. lærer Hugo Krogh (1965), Thorning pr. Kjellerup

lærerinde fru Jytte Fibæk Laursen (1958), Sølystvej 89
hr. lærer Ole Laursen (1960), Grøndalsvej 10
overlærer frk. Astrid Lundkvist (1930), Skovvangsvej 18
sem.lektor frk. Else Madvig (1945), Skovvangsvej 18
hr. sem.lektor Jørgen Maibom (1961), Teglværksvej 4
lærerinde fru Ruth Bennike Mortensen
hr. lærer Georg Mulvad (1963), Tværvej, Sejs pr. Silkeborg
seminarieadjunkt frk. Inga Schou Møller (1956), Vestre allé 47
lærerinde fru Lis Nielsen (1959), Bredgade 28
lærerinde fru Gerda Olsen (1963), Marienlyst
hr. lærer Bent Pedersen (ans. som årsvikar 1/9-65)
hr. lærer Max Rahbek (1961), Ravnholtsvej 5
sem.lektor Folmer Rasmussen (1947), Nørre allé 49
lærerinde fru Karen Bang Rasmussen (1947),
hr. sem.lektor Knud Rasmussen (1953), Åhavevej 74
hr. sem.lektor Niels Ringgaard (1947), Søholt allé 42
hr. lærer Jens Rørby (1959), Teglværksvej 11
hr. sem. lektor Arne Skibsted (1955), Nørre allé 64
hr. lærer Vagn Skibsted (1959), Skolegade 60
hr. lærer Hans L. Thuesen (1960), Knudsgade 6
hr. lærer Carl Herluf Sørensen, Resdal pr. Skægbæk
lærerinde frk. Gerda Sølvsten Sørensen (1964), Hjejlevej 39
lærerinde frk. Elly M. Toftbæk (1959), Solbakkevej 31